

lærere. Men naar det skal betegnes som en Handel — det vil altsaa sige, at der blev givet Vederlag — saa forekommer det mig dog noget ejendommeligt, om nu Skolefondene vilde forlange endnu et Vederlag, et Plus, thi med Hensyn til det Vederlag, som blev givet, var det forudsat, — det maa jeg sige fremgik af Forhandlingen — at det ikke var denne eneste Gang, at der skulde gives de tidligere foreskrevne Skolelærere Bonus, men at det var en Ydelse, som kunde komme igen, om end man ganske vist ikke forudsatte, at den skulde komme igen om fem Aar. Det var under Forhandlingen meget klart, navnlig i det andet Ting, at man var sig bevidst, at den vilde komme igen, at man vilde give et Vederlag, om man vil falde det saa, ikke blot for denne ene Gang, een Bonus, men for den fortsatte Ydelse, hvor om der kunde blive Tale i Genhold til de Regler, som maatte være gældende for Livsforfæringsanstalten.

Wagen: Jeg ønsker blot at gøre en kort Bemærkning. Jeg har for mit Bedkommende ikke noget imod, naar det ærede Medlem, der sidder her foran (Rump), sætter saa stor Pris derpaa, at gøre Forsøg paa, om man kan hjælpe Skolelærerne og samtidig lette Skolefondene rundt omkring, men jeg tror ikke, det kan gennemføres, navnlig af Hensyn til den Betragtning, som den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet gjorde gældende. Skulde det mod Forventning kunne lykkes, vil jeg ikke modsætte mig, at Skolefondene saa denne Bøttelse. Men hvis det ikke lykkes ad anden Vej at skaffe Skolelærerne Bonus, haaber jeg, at Tinget vil være enig om, at vi bør give dem Bonus denne Gang ligesom tidligere. Jeg vil minde om, at Lovforslaget i 1891 kom her til efter at være forelagt af Regeringen og vedtaget i det andet Ting, og det var min Hovedbetragtning den Gang, som jeg ogsaa tror, jeg gjorde gældende under Forhandlingerne, at jeg ikke vilde være med til at skaffe de berettigede Forventninger, der nu vare vakte hos Skolelærerne om at saa Bonus. Jeg mener, at Situationen nu er den samme; efter at Lovgivningsmagten en Gang har bevilget dem denne Bonus, maa de være berettigede til at gaa ud fra, at den samme Opsættelse ogsaa vil blive gjort gældende i Fremtiden. Det vilde være en Skuffelse, hvis de ikke fik Bonus, og en saadan Skuffelse vil jeg ikke være med til at berede dem. Jeg vil altsaa eventuelt stemme for Udvalg, men kun under den bestemte Forudsætning, at hvis det ikke lykkes at skaffe dem Bonus ad den antydede

Vej, da at skaffe dem det ved Hjælp af Lovforslaget, som det nu foreligger.

Rump: Jeg vil blot tillade mig en kort Bemærkning i Anledning af en Ytring af den højtærede Minister, som — med andre Ord — gik ud paa, at den „Handel“, som det ærede Medlem, der havde Ordet efter mig, omtalte, en Gang var afsluttet, hvorfor man nu ikke i Anledning af dette Forslag kunde søge at genvinde noget af, hvad der den Gang blev tabt. Ja, jeg erkender gerne i Almindelighed Sættningens Berettigelse. Jeg gjorde jo selv, da jeg tog Ordet, opmærksom paa, at den naturlige Konsekvens af, hvad der blev vedtaget for 2 Aar siden, syntes at maatte føre til det her foreliggende Lovforslag. Men der er den særlige Omstændighed herved, og deri tror jeg at have Ret, at Lovforslaget blev forceret igennem — ikke af den højtærede Minister, thi det var den Gang, vi havde en anden Minister — idet vi fik Forslaget kun 6—7 Dage før Samlingens Slutning, den Gang Spørgsmaalene om Allogen og Alderdomsforsørgelsen, Fattigloven m. m. vare for. Der var derfor ikke Tid og Ro til at drøfte et saadant Lovforslag. Jeg har selv gjort opmærksom paa, hvorledes jeg havde for Øje den Vej, ad hvilken Løsningen muligvis kunde komme, men det fulgte af sig selv, at de fornødne Forslag ikke lode sig formulere uden gennem Udvalg. Man kunde meget godt uden Udvalgs Medsættelse stille Forslag om, at Statskassen skulde tage Udgiften. Men hvorledes man skulde ordne Forholdet mellem Livrenteanstalten og Skolefondene, hvis man vilde føre den Tanke ud i Livet, som foreligger nu i Dag, var der naturligvis ikke Tid til at undersøge. Der blev begaaet den Fejl, at Forslaget ikke kom i Udvalg. Man vil sige, at saa var Loven ikke kommen ud i den Samling, men saa kunde man dog bringe det ind i den følgende Samling først i Landsstinget. Derfor tror jeg at have Ret i, at dette er et saa exceptionelt Forhold, at hvis Rigsdagen kunde enes med Regeringen om en Ordning, hvorved man redresserede den Fejl, der efter min Mening blev begaaet for 2 Aar siden, saa kunde da mindst Livrenteanstalten efter hele sin Stilling have Grund til at beklage sig derover.

Styr: Jeg kan for mit Bedkommende ganske tiltræde alt det, der blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Wagen), og naar jeg har taget Ordet, er det kun for at minde om noget, som kom frem fra den højtærede Finansministers Side under forrige Behandling, og som det ærede Medlem